

הפקולטה לאמנויות ע"ש דוד ויולנדה כץ, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה

שם הקורס: מוזיקה, טקסט וקשרים בין החושים

Music, text and cross-modal correspondences

סמסטר ב', תשע"ה יום ב' 12-14 חדר מ-14 בבית הספר למוזיקה

סמינר, 2 ש"ס

שם המרצה: מוטי אדלר

טל': 054-2038471

דוא"ל: mottiadler@gmail.com

שעות קבלה

לפי תאום טלפוני

תיאור הקורס

חלק משמעותי מן האופן בו אנו תופסים וחווים מוזיקה נסמך על דימויים מוזיקאליים. דימויים אלה מופיעים תדיר ביצירות תוכניתיות וביצירות ווקאליות בעלות טקסט. יתרה מכך, אנו נוטים לעתים לפרש באופן דימויי גם יצירות מוזיקאליות מופשטות. חלק מרכזי מעולם הדימויים המוזיקאלי שלנו מבוסס על חוויות שבדרך כלל אינן מתייחסות לחוש השמיעה אלא דווקא לחושים אחרים. כך קווים מלודיים יכולים "לעלות" או "לרדת", הרמוניות מסוימות יכולות להיות "בהירות" או "כהות", צלילים מסוימים יכולים להיות "רכים" או "קשים", "מתוקים" או "חריפים", וכולי.

במסגרת הקורס תיבחן מהי התשתית הפסיכופיזית לזיקות הבין-חושיות של החוויה המוזיקאלית. יידונו מחקרים מתחום הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ייבחן כיצד זיקות אלה עשויות לשמש תשתית לניתוח ופרשנות מוזיקאליים, וכיצד ניתן לעשות בהן שימוש לדרכי הוראה מוזיקאלית.

In this course we shall examine perceived cross-modal correspondences and their psychophysical sources. We shall discuss studies from cognitive psychology research fields, and examine how their findings might relate to music analysis and musical education.

דרישות הקורס

תנאי מקדים להשתתפות בקורס עבור סטודנטים מחוץ לביה"ס למוזיקה, הינו יכולת קריאת תווים ברמה סבירה. עבור כל הסטודנטים נדרשת נוכחות בקורס, קריאה של החומר הביבליוגרפי הנלווה, הצגת רפרט בכיתה והגשת עבודת סמינר (תתאפשר הגשת עבודה בהיקף קטן מעבודת סמינר. במצב כזה הקורס לא ייחשב כסמינר).

מרכיבי הציון הסופי

80% מן הציון יינתן עפ"י העבודה הכתובה, 20% מן הציון יינתן עפ"י המוכנות לשיעורים וההשתתפות בכיתה.

נושאי הקורס

(נתונים לשינויים)

שיעור ראשון

שיעור מבוא להצגת מבנה ותכני השיעורים, הביבליוגרפיה ומטלות התלמידים.

שיעור שני

מוזיקה והתייחסות לאובייקטים, מצבים ותהליכים, המוכרים מקונטקסט שאינו מוזיקאלי.

Hanslick, E. *On the Musically Beautiful*, tr. & ed. G. Payzant. Indianapolis: Hackett, 1986 (Original work published, 1854).

Meyer, L. B. *Emotion and Meaning in Music*. Chicago: University of Chicago Press, 1956.

Kivy, P. *Introduction to a Philosophy of Music*. Oxford: Oxford University Press, 2002.

Scruton, R. *The Aesthetics of Music*. Oxford: Clarendon Press, 1997.

שיעור שלישי

מוזיקה וטקסט.

(ביבליוגרפיה תפורסם בהמשך)

שיעור רביעי

מחקרים אמפיריים בתפיסה וקוגניציה של קשרים בין-חושיים. סינסתזיה חזקה וחלשה ומחקרים התפתחותיים.

Jeschonek, S., Pauen, S., & Babocsai, L. (2012). Cross-modal mapping of visual and acoustic displays in infants: The effect of dynamic and static components. *European Journal of Developmental Psychology*. (First published online May 3, 2012).

Lewkowicz, D. J., & Turkewitz, G. (1980). Cross-modal equivalence in early infancy: Auditory-visual intensity matching. *Development Psychology*, 6, 597-607.

Lipscomb, S. D., & Kim, E. M. (2004). Perceived match between visual parameters and auditory correlates: An experimental multimedia investigation. In S. Lipscomb, R. Ashley, R. Gjerdingen, and P. Webster (Eds.). *Proceedings of the 8th International Conference on Music Perception & Cognition (ICMPC8)*, 72-75.

Martino, G., & Marks, L. E. (2001). Synesthesia: Strong and weak. *Current Directions in Psychological Science*, 10, 61-65.

Mondloch, C. J., & Maurer, D. (2004). Do small white balls squeak? Pitch–object correspondences in your children. *Cognitive, Affective & Behavioral Neuroscience*, 4, 133–136.

Stevens, J. C., Mack, J. D., & Stevens, S. S. (1960). Growth of sensation on seven continua as measured by force of handgrip. *Journal of Experimental Psychology*, 59, 60-67.

שיעור חמישי

מחקרים אמפיריים בתפיסה וקוגניציה של קשרים בין-חושיים - ניסויי סיווג מואץ.

Ben-Artzi, E., & Marks, L. E. (1995). Visual-auditory interaction in speeded classification: Role of stimulus difference. *Perception & Psychophysics*, 57, 1151-1162.

Eitan, Z., & Marks, L. E. (2012) Garner's paradigm and audiovisual correspondence in dynamic stimuli: pitch and vertical direction. Paper presented to the International Multisensory Forum 2012 (IMRF 2012), Oxford, England, June 2012. Abstract published in *Seeing and Perceiving*, 25, 70-71.

Evans, K., & Treisman, A. (2010). Natural cross modal mappings between visual and auditory features. *Journal of Vision*, 10, 1-12.

Gallace, A., & Spence, C. (2006). Multisensory synesthetic interactions in the speeded classification of visual size. *Perception & Psychophysics*, 68, 1191–1203.

Marks, L. E. (2004). Cross-modal interactions in speeded classification.. In G. A. Calvert, C. Spence & B. E. Stein (Eds.), *The Handbook of Multisensory Processes*, Cambridge, Mass.: MIT Press, pp. 85-105.

שיעור שישי

אינטראקציות בין-חושיות במרחב רב-מימדי.

אדלר, מ. (טרם פורסם). אינטראקציות בין-חושיות ומקומן בייצוג המוזיקאלי.

שיעור שביעי

מיפויים בין-חושיים ושדות מטפוריים.

Eitan, Z., & Timmers, R. (2010). Beethoven's last piano sonata and those who follow crocodiles: Cross-domain mappings of auditory pitch in a musical context. *Cognition*, 114, 405-422.

Lakoff, G., & Johnson, M. *Metaphors We Live by*. Chicago: The University of Chicago Press, 1980 (new edn. 2003).

Marks, L. E. (1978). *The Unity of the Senses*. New York: Academic Press.

Osgood, C. E., Suci, G. J., & Tannenbaum, P. H. (1957). *The Measurement of Meaning*. Urbana, Illinois: University of Illinois Press.

שיעור שמיני

אפליקציות לניתוח מוזיקאלי של קשרים בין-חושיים.

שיעור תשיעי

אפליקציות לניתוח מוזיקאלי של קשרים בין-חושיים.

שיעור עשירי

אפליקציות לניתוח מוזיקאלי של קשרים בין-חושיים – דוגמאות תלמידים

שיעור אחד עשר

קשרים בין-חושיים ודרכי הוראה מוזיקאלית.

שיעור שניים עשר

הצגות תלמידים

שיעור שלוש עשר

הצגות תלמידים

ביבליוגרפיה כללית

אלגום, ד. (1986). *תפיסה ופסיכופיזיקה: מבוא מנקודת מבט היסטורית לכמה בעיות מייצגות*. תל אביב: משרד הביטחון - ההוצאה לאור.

Kivy, P. *Introduction to a Philosophy of Music*. Oxford: Oxford University Press, 2002.

Lakoff, G., & Johnson, M. *Metaphors We Live by*. Chicago: The University of Chicago Press, 1980 (new edn. 2003).

Marks, L. E. (1978). *The Unity of the Senses*. New York: Academic Press.

Scruton, R. *The Aesthetics of Music*. Oxford: Clarendon Press, 1997.

Spence, C. (2011). Crossmodal correspondences: A tutorial review. *Attention, Perception & Psychophysics*, 73, 971-995.